Notitie afspraken reserves en voorzieningen

Met dit raadsvoorstel worden de huidige afspraken voor reserves en voorzieningen opnieuw bekrachtigd. Deze afspraken zijn eerder bij de nota reserves en voorzieningen 2017 en/of bij specifieke raadsbesluiten vastgesteld. We onderscheiden binnen de gemeente Loon op Zand de volgende categorieën:

Reserves:

- Algemene reserves
- Bestemmingsreserves
- Egalisatiereserves

Voorzieningen:

- Voorzieningen voor (het risico op) verplichtingen en verliezen
- Voorzieningen ter egalisering van kosten
- Voorzieningen van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel

Bij de programmabegroting 2021 zijn diverse reserves beëindigd. De reserve kunstbeleid is in dat besluit niet opgenomen. Deze reserve heeft al meerdere jaren een saldo van € 0. Daarom wordt voorgesteld deze reserve te beëindigen.

Algemene afspraken reserves

Voor het instellen van een reserve is altijd een raadsbesluit benodigd. In dat raadsbesluit worden de spelregels van die reserve opgenomen. In het algemeen geldt het volgende:

- Voor stortingen en onttrekkingen aan algemene reserves en bestemmingsreserves is altijd een raadsbesluit nodig. In dat raadsbesluit is een specifiek beslispunt opgenomen over de storting of onttrekking.
- In het raadsbesluit worden criteria opgenomen over de hoogte van de onttrekking, het doel waarvoor de middelen worden onttrokken en de periode waarin de onttrekking mag plaatsvinden.
- Het college geeft jaarlijks bij de programmabegroting een overzicht van de reserves en voorzieningen en de bijbehorende bestedingsplannen. In deze bestedingsplannen staan alleen onttrekkingen waarover de raad eerder een besluit heeft genomen of op dat moment een besluit neemt. In dat laatste geval is dit een expliciet beslispunt in het raadsvoorstel.
- Looptijd van reserves is voor onbepaalde tijd, tenzij anders aangegeven.
- Omvang van reserves is niet gemaximeerd, tenzij anders aangegeven.

Algemene reserves

Naam	Doel	Stortingen en onttrekkingen	Hoogte	Looptijd
Algemene reserve	De algemene reserve (AR) is een reserve die bedoeld is als financiële buffer en maakt daarmee onderdeel uit van het weerstandsvermogen.	Raadsbesluit	Geen beperking	Geen beperking
Geblokkeerde weerstandsreserve	Opvangen van risico's. De omvang van is gelijk aan het totaal van de ingeschatte risico's in het risicoprofiel zoals opgenomen in paragraaf 2 in de begroting en jaarstukken.	Raadsbesluit	Gelijk aan het totaal van de ingeschatte risico's.	Geen beperking

Bestemmingsreserves

Naam	Doel	Stortingen en onttrekkingen	Hoogte	Looptijd
Reserve brutering	De dekkingsreserve kapitaallasten (voorheen: bruteringsreserve) is bedoeld om de kapitaallasten van activa te dekken.	Stortingen op basis van raadsbesluit. Jaarlijks wordt een bedrag onttrokken wat	Geen beperking	Geen beperking

		gelijk is aan de afschrijvingslasten van de betreffende activa.		
Recreatie	De reserve is ingesteld ter bevordering van het toeristisch-recreatief beleid. Hieruit kunnen incidentele uitgaven worden bekostigd.	Raadsbesluit	Geen beperking	Geen beperking
Flexibel kantoorconcept (voorheen: huisvesting)	Deze reserve is bedoeld ter dekking van de uitgaven voor facilitaire en ICT-voorzieningen binnen het flexibel kantoorconcept (en 1,5 meter kantoor).	Raadsbesluit	Geen beperking	Geen beperking
Decentraal arbeids-voorwaarden-beleid	De reserve dient onder meer ter bekostiging van autonoom personeelsbeleid, waarbij de middelen kunnen worden ingezet voor zaken zoals leeftijd gerelateerd personeelsbeleid, betaald ouderschapsverlof.	Raadsbesluit	Geen beperking	Geen beperking
Onderwijs algemeen	Deze reserve is bedoeld voor incidentele uitgaven binnen het beleidsterrein onderwijs.	Raadsbesluit	Geen beperking	Geen beperking
Reserve bomen	Opgelegde dwangsommen en/of boetes voor illegale kap en aantasting van bomen worden in deze reserve opgenomen. Uitgaven voor herstel en/of vervanging worden hieruit betaald.	Opgelegde dwangsommen en/of boetes voor illegale kap en aantasting van bomen worden in deze reserve gestort. Onttrekkingen vinden plaats voor herstel en/of vervanging van bomen, voor zover dit gerelateerd is aan de ontvangen boetes en/of dwangsommen.	Geen beperking	Geen beperking
Reserve brutering kapitaallasten Het Klavier	Deze reserve bedoeld om de kapitaallasten van de investeringen in de inventaris van het Klavier te dekken.	Onttrekkingen vinden plaats op basis van de afschrijvingslasten van de inventaris.	Geen beperking	De onttrekkingen eindigen op 31-12-2024.
Bestemmingsreserve sociaal domein	Deze reserve is bedoeld voor incidentele uitgaven binnen het brede beleidsterrein van het sociaal domein.	Raadsbesluit	Geen beperking	Geen beperking
Bovenwijkse voorzieningen	Deze reserve is ingesteld met het doel hieruit investeringen bovenwijkse voorzieningen te dekken.	De voeding geschiedt via een opslag op de grondprijs van de te verkopen bouwgrond. Voor onttrekkingen is een raadsbesluit benodigd.	Geen beperking	Geen beperking
Planherziening	Deze reserve is gevormd met het doel om incidentele bestemmingsplanwijzigingen te	De reserve wordt gevoed door de opbrengst uit de	Geen beperking	Geen beperking

	kunnen betalen die het gevolg zijn van wijziging van gebruik en bestemming van gemeentegrond die wordt afgestoten.	verkoop van reststroken en snippergroen etc. Voor onttrekkingen is een raadsbesluit benodigd.		

Egalisatiereserves

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is regelgeving opgenomen over het omgaan met reserves en voorzieningen. In diverse notities van de commissie BBV is dit de afgelopen jaren verder aangescherpt. Bij het doornemen van de huidige spelregels hebben we geconstateerd dat er bij de egalisatiereserves niet wordt voldaan aan deze wetgeving. Het egaliseren van kosten van groot onderhoud via een egalisatiereserve is niet meer toegestaan. Dit mag enkel plaatsvinden via een voorziening groot onderhoud. Een dergelijke voorziening is echter niet vrijblijvend. Die voorziening moet namelijk toereikend zijn om de uitgaven voor groot onderhoud daadwerkelijk te kunnen betalen. Daarmee ontstaat een verplichting om een actueel beeld te hebben van het meerjarige onderhoud (vastgesteld beheerplan) en om daar in de meerjarenbegroting voldoende middelen voor te begroten.

De volgende egalisatiereserves voldoen niet aan de richtlijnen van het BBV:

- Egalisatiereserve onderhoud gebouwen
- Egalisatiereserve automatisering
- Egalisatiereserve openbaar groen/plantsoenen
- Egalisatiereserve openbare verlichting
- Egalisatiereserve wegen
- Egalisatiereserve onderhoud Het Klavier

In de aanloop naar de programmabegroting 2022 wordt onderzocht of deze reserves omgezet kunnen worden in een onderhoudsvoorziening. Bij de begroting wordt hiervoor een voorstel gedaan.

Naast bovenstaande reserves zijn er nog twee andere egalisatiereserves:

- Egalisatiereserve rechtspositionele verplichting
- Egalisatiereserve bouwleges

Deze reserves worden omgevormd tot bestemmingsreserves. Dit zijn geen reserves die als doel hebben om kosten te egaliseren. Hieruit worden incidentele uitgaven bekostigd. Daardoor hebben deze reserves het karakter van een bestemmingsreserve.

Naam	Doel	Stortingen en onttrekkingen	Hoogte	Looptijd
Reserve rechtspositionele verplichtingen	Deze reserve is bedoeld om incidentele uitgaven die voortvloeien uit arbeidsgerelateerde rechtspositionele verplichtingen te betalen.	Structurele jaarlijkse storting is € 100.000. Onttrekkingen worden gedaan voor uitgaven voor incidentele en onvermijdelijke rechtspositionele verplichtingen.	Hoogte is gemaximeerd op € 600.000.	Geen beperking
Reserve bouwleges	Deze reserve is gevormd vanuit het overschot op bouwleges in 2018 en kan worden ingezet voor incidentele uitgaven voor verlenen van omgevingsvergunningen en het houden van toezicht daarop.	Raadsbesluit	Hoogte is gemaximeerd op € 200.000.	Geen beperking

Voorzieningen voor (het risico op) verplichtingen en verliezen

Onder deze categorie vallen de volgende voorzieningen:

- Voorziening pensioenen wethouders
- Voorziening dubieuze debiteuren
- Verlies voorziening agio EWW b.v.
- Voorziening faillissementen
- Verliesvoorziening St Jozefkerk
- Verliesvoorziening Driesstapelens
- Verliesvoorziening Cmpl 15 Amerika-Hoofdstraat
- Verliesvoorziening Cmpl 37 Hooivork II
- Verliesvoorziening Cmpl 9 De Els II
- Verliesvoorziening Cmpl 33 Chalet Fontaine
- Verliesvoorziening Cmpl 13 Kets West II fase 1
- Verliesvoorziening Hoge Steenweg/van Roosmalen

Deze voorzieningen moeten op basis van het BBV worden gevormd. Op basis van de financiële verordening 2021 is hiervoor geen apart raadsbesluit benodigd. Er is immers geen keuzevrijheid; dit is een verplichting.

Voorzieningen ter egalisering van kosten

Het instellen van een voorziening ter egalisering van kosten vereist een raadsbesluit. Voor het groot onderhoud aan de Wetering is in het verleden besloten om een voorziening te vormen. Er ligt geen meerjarig onderhoudsplan aan deze voorziening ten grondslag. Met op de huidige ontwikkelingen rondom de Wetering is het de verwachting dat de huidige voorziening toereikend is om het noodzakelijke onderhoud te kunnen uitvoeren.

Voorzieningen van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel

Vanuit de rioolheffing en de afvalstoffenheffing zijn de volgende voorzieningen gevormd:

- Voorziening riolering
- Voorziening reiniging

Door het instellen van deze voorzieningen wordt gewaarborgd dat de ontvangen heffingen beschikbaar zijn en blijven voor deze taken. Deze middelen mogen niet aan andere activiteiten worden besteed. Er is geen keuzevrijheid om deze voorziening wel of niet in te stellen. De gemeenteraad kan wel besluiten om een deel van de voorziening in te zetten om het tarief te egaliseren of te verlagen.